

Republika e Kosovës
Republika Kosovo - Republic of Kosovo
Kuvendi - Skupština - Assembly

Legjislatura IV
Sesioni pranveror

Mbledhja plenare e Kuvendit
P- 106
Prishtinë, më 15 mars 2013

PROCESVERBAL

**I MBLEDHJES PLENARE TË KUVENDIT TË REPUBLIKËS SË KOSOVËS,
E MBAJTUR MË 15 DHE 19 MARS 2013**

Mbledhjen e drejtoi kryetari i Kuvendit Jakup Krasniqi, ndërsa i ndihmoi nënkryetari, Xhavit Haliti.

Kryetari i deklaroi të hapura punimet e mbledhjes plenare dhe procedoi me rendin e ditës, të përgatitur nga Kryesia e Kuvendit, në marrëveshje me kryetarët e grupeve parlamentare.

Në vazhdim, lidhur me rendin e ditës, fjalën e kërkoi deputeti Ramiz Lladrovci.

Deputeti **Ramiz Lladrovci** propozoi që pika e dytë e rendit të ditës për mbledhjen e sotme plenare - **Debat parlamentar për rastin “Kiçina”**, të radhitet si pikë parë e rendit të ditës.

Kryetari kërkoi deklarinimin e kryetarëve të grupeve parlamentare për propozimin e deputetit Ramiz Lladrovci.

Për grupet parlamentare u deklaruan: Adem Grabovci, në emër të Grupit Parlamentar të PDK-së; Ismet Beqiri, në emër të Grupit Parlamentar të LDK-së; Visar Ymeri, në emër të Grupit Parlamentar të Lëvizjes “Vetëvendosje”; Ahmet Isufi, në emër të Grupit Parlamentar të AAK-së; Myzejene Selmani, në emër të Grupit Parlamentar të Koalicionit Kosova e Re; Sasha Milosavljeviq, në emër të Grupit Parlamentar SLS; Myfera Shinik, në emër të Grupit Parlamentar “6+”, diskutimet e të cilëve janë dhënë të plota në transkript.

Pas këtyre deklarimeve, kryetari hodhi në votim propozimin e deputetit Ramiz Lladrovci.

Rezultati i votimit ishte, si vijon:

Për ----- 58,
Kundër -----27,
Abstenime ----- 1.

Kryetari konstatoi se Kuvendi me shumicë votash vendosi që pika e parë e rendit të ditës së seancës së sotme të jetë: **Debat parlamentar për rastin “Kiçina”, sipas kërkesës së deputetit Ramiz Lladrovci, i mbështetur nga deputetët nënshkrues.**

1. Debat parlamentar për rastin “Kiçina”, sipas kërkesës së deputetit Ramiz Lladrovci, i mbështetur nga deputetët nënshkrues

Kryetari e ftoi deputetin Ramiz Lladrovci që, në cilësinë e propozuesit të çështjes, ta marrë fjalën.

Ramiz Lladrovci tha se me nismën e sotme nuk synojmë në asnjë mënyrë që të ndërhyjmë në punët e drejtësisë, por është e drejtë jona e patjetërsueshme që ta japim kontributin dhe angazhimin tonë real për t'i verifikuar shkeljet që mund të jenë bërë në kuadër të këtij procesi.

Ekzistojnë dyshime të bazuara se vendimi i çështjes “Kiçina” paraqet shkelje të rënda procedurale dhe shkelje të të drejtave dhe lirive të njeriut për një gjykim të drejtë dhe të pavarur, sepse kemi dyshime bazë se vendimet janë marrë me anë të shkeljeve procedurale.

Organet hetuese kanë përdorur presion mbi dëshmitarët. Organet hetuese kanë përdorur mashtrime dhe premtime në këmbim të dhënies së deklaratave në favor të akuzës. Organet hetuese, as gjykatat, nuk i vlerësojnë dëshmitë, që shkojnë në favor të të akuzuarve.

Gjykata nuk i pranoi alibitë e ankuesve, e as të dëshmitarëve akuzues. Gjykata nuk dha arsyetim se pse nuk u besoi dëshmitarëve për alibinë e të gjykuarve dhe të dëshmitarit akuzues.

Ndaj të akuzuarve nuk është ushtruar një gjykim i drejtë në lidhje me akuzat për vepra penale, në përputhje me nenet 6.1 të KEDNJ, neni 5, pika 2, pika 3; dhe pika 1, pika 2 dhe pika 3, i KPPK-së; neni 1, 14.1 i PNDKP-së. Nuk është respektuar parimi i prezumimit të pafajësisë, siç garantohet nga neni 6.2 i KEDNJ-së; neni 14.2 tërësia e parimeve, parimi 36, si dhe neni 3, paragrafi 1 dhe 2 i KPPK-së.

Në vazhdim, deputeti Ramiz Lladrovci e citoi nenin 31 të Kushtetutës së Kosovës dhe të nenit 6 të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut.

Burim Kiçina e ka tërhequr rrëfimin e tij në seancën dëgjimore, më 11 tetor 2002, para gjyqtarit hetues. Hetimet e mëtejshme, seancat e shumta dëgjimore të dëshmitarëve, shikimi i vendit të ngjarjes dhe seancat dëgjimore të dyshuarve as nuk janë në kundërshtim me rrëfimin e Blerim Kiçinës, as nuk e provojnë në thelb rrëfimin.

Por, aludimi i Blerim Kiçinës rrit dyshimin bazë se oficeri i policisë Fadil Syleviq, derisa po punonte për policinë serbe, më 14 prill 1998, e arrestoi humanistin e madh, doktor Hafir Shalën, derisa po udhëtonte së bashku me Shaban Nezirajn dhe Hetem Sinanin. I njëjti deshi ta bëjë “hoxhë” edhe doktor Hafir Shalën, para pesëmbëdhjetë vjetësh, kur e mbajti nën arrest, por nuk arriti, sepse e mbyti në torturë, e më pas e zhdukuri trupin e tij.

Blerim Kiçina, më 4 korrik 2002, është marrë në pyetje në një lokacion të izoluar prej 9 metrash katror, në kulmin e vapës, nga 6 policë njëkohësisht, si dhe përkthyesit, duke iu ekspozuar, përveç presionit të policëve, edhe tymosjes së duhanit nga shumica e tyre, si dhe pa praninë e avokatit mbrojtës dhe pa qenë i njoftuar për të drejtat e tij. Ata thanë se ia kanë kujtuar të drejtat e tij, por nuk ekziston një procesverbal i shkruar, siç e kërkon ligji.

Bazuar në nenet 157, paragraf 1 dhe 2 të Kodit të Procedurës Penale të Kosovës, deklaratat e të bashkakuzuarit nuk mund të shërbejnë si provë për ta vërtetuar fajin e të akuzuarit. Provë e papranueshme e nenit 152, paragrafi 1 dhe neni 155, paragrafi 1, pika 3 të KPPK-së në lidhje me intervistën e Blerim Kiçinës, më 4 korrik 2002, pa praninë e avokatit mbrojtës, si dhe më 7 korrik 2002, para gjyqtarit hetues, shkeljet e të së drejtës elementare themelore të njeriut nga neni 5.1 i Konventës Evropiane të Drejtave të Njeriut, humbja e provave në lokalet e organit hetues në Policinë e UNMIK-ut, e cila do t'i nxirrte të pafajshëm Burim e Arsim Ramadanin, Arben e Jeton Kiçinën, paraqesin shkelje të procedurës penale.

Në aktgjykimin AP-393/2006 të datës 21 maj dhe 26 qershor të vitit 2008, Gjykata Supreme, shkalla e dytë, aktgjykimi ankimor është ndryshuar, kur Skënder Halilaj si shtytës kryesor i veprës penale dhe miku i zotit Syleviq, sipas këtij të fundit, si në akuzë, u lirua i pafajshëm. Të pafajshëm u liruan edhe Florim Kiçina, Zeqir Kiçina, Agim Gjulani, Bekim Morina, Adem Kiçina dhe Muharrem Xhemaili.

Shkalla e dytë eliminoi mbi 98% të deklaratës së Blerimit, me ç'rast u liruan 7 të akuzuar të tjerë, pikërisht mbi bazë të kësaj deklarate, përfshirë edhe të akuzuarin e parë si shtytës, Skënder Halilaj, kinse i kishte paguar Burim e Arsim Ramadanin dhe Adem Kiçinën, mbi të cilën u mbështet i gjithë motivi i kësaj akuze.

Janë evidente në këto raste gjyqësore se mungojnë provat e vendit të ngjarjes, se në vendin e ngjarjes nuk doli prokurori, e as gjyqtari hetues. Ato prova të mbledhura, në të cilat duhej të jepej saktësisht koha e fillimit dhe mbarimit të këqyrjes së veprës, sendet dhe gjurmët e marra, procesverbali, që duhej të nënshkruhej nga pjesëtarët e grupit hetimor, ose nga i pandehuri, dëshmitari që ka parë ose zbuluar ngjarjen, apo i dyshuari, mungojnë.

Në fund, ai tha se me këtë veprim dhe me angazhimin tonë si deputetë mund të japim një kontribut më shumë për një drejtësi të plotë nga një gjykim, që në thelbin e tij është i trajtuar keq dhe me shkelje të mëdha procedurale dhe të drejtave e lirive të njeriut.

Nisur nga shkaqet dhe arsyet e lartpërmendura, kërkoj që t'i qasemi me seriozitet më të madh trajtimit të këtij rasti, duke e formuar një komision ad hoc, i cili do ta kishte mandatin që t'i shqyrtojë rrethanat e reja të paraqitura për këtë rast dhe dyshimet e bazuara për shkelje të drejtave dhe lirive të njeriut, andaj sot, në këtë rast, politika nuk po ndërhyjnë në Gjyqësor, apo në drejtësi, por institucioni ligjvënës po kujdeset që ta depolitizojë drejtësinë kosovare, së paku në një rast, siç është rasti "Kiçina".

Pastaj, kryetari e hapi diskutimin.

Arben Gashi, në emër të Grupit Parlamentar të LDK-së, tha se grupi parlamentar që ai përfaqëson beson në disa parime themelore, parimin e ndarjes së pushtetit dhe institucioneve, ku në këtë rast institucionet politike, siç është Kuvendi, nuk mund të ndërhyjnë në institucionet e pavarura.

Ne po ashtu besojmë se në qoftë se dikush është dënua në mënyrë të padrejtë, patjetër se sistemi i drejtësisë duhet të merret me ta, por jo Kuvendi. Kuvendi nuk ka kapacitete dhe mundësi t'i gjykojë vendimet e gjykatave të formës së prerë.

Grupi Parlamentar i LDK-së nuk e përkrah një iniciativë të tillë, sepse kjo iniciativë është ndërhyrje e drejtpërdrejtë në pavarësinë e Gjyqësorit.

Albana Gashi, në emër të Grupit Parlamentar të Lëvizjes “Vetëvendosje”, tha se rasti “Kiçina” tashmë është i njohur për të gjithë ne si rasti më flagrant i shkeljes së të drejtave të njeriut, ligjeve dhe procedurave ligjore, rast ky që me një vendim të padrejtë ka sjellë pasoja të dëmshme për personat që po vuajnë padrejtësisht. Si të tillë, e kemi parë me parregullsitë që e kanë shoqëruar këtë proces të stërzgatur.

Gjithçka në këtë rast ka filluar me deklaratën e rrejshme të të miturit Blerim Kiçina, më 4 korrik 2002. Ai është incizuar dhe deklarata e tij është shpallur e vlefshme dhe ka rezultuar me arrestimin e 12 personave, duke i akuzuar për vrasjen e familjes Hajra, e cila kishte ndodhur në mesnatën e datës 20 gusht 2001.

Por, më pas, kjo deklaratë është shpallur si e pavlefshme nga Paneli i Kolegjit Ndërkombëtar, duke e shpallur Blerim Kiçinën, nga dëshmitar i Prokurorisë, në të akuzuar për deklaratë të rrejshme, të cilin e dënua më pas me 10 vjet burg, edhe pse Kodi Penal i Kosovës e parasheh dënimin për deklaratë të rrejshme jo më shumë se 5 vjet, po njëkohësisht incizimi po vazhdonte të përdorej për të burgosurit e tjerë si dëshmi, edhe pse ishte shpallur i pavlefshëm, duke lënë anash deklaratat e 55 dëshmitarëve, të cilët e vërtetonin pafajësinë e të akuzuarve dhe e përgënjeshtroan Blerim Kiçinën, duke aplikuar kështu standarde dhe duke i përdorur provat sipas nevojës.

Më tej, ajo shtroi pyetjen se si bëhet që një aktgjykim i nxjerrë nga Kolegji i Veçantë Penal, i udhëhequr nga gjyqtari italian Emilo Gatt, të jetë i bazuar në supozime, pa fakte dhe prova, të mos ketë ekzistimin e motivit, të jetë paragjykses dhe i pabazuar në ligj, i njëanshëm dhe kontradiktor.

Daut Haradinaj, në emër të Grupit Parlamentar të AAK-së, tha se sot e kemi para vetes një rast unikat në përvojën e re demokratike të Kosovës. Thirrja e këtij debati nuk mund të konsiderohet as për së afërmi ndërhyrje në drejtësi, por përkundrazi tendenca e këtij debati është ta ndihmojmë drejtësinë.

Në rastin në fjalë shihet qartë se ka devijim dhe ndëshkim të pabazuar mbi disa djem, të cilët në të gjitha etapat ishin në fronte të para dhe mbështetës të të gjitha përpjekjeve drejt lirisë.

Ajo që ka ndodhur në rastin “Hajra” gjithsesi që është e dënueshme, por jo që në emër të drejtësisë të viktimizohen njerëz të pafajshëm, duke i zhdukur provat e vërteta dhe duke krijuar prova artificiale, duke krijuar dëshmitarë të mitur dhe të joshur nga premtimet, të intervistuar madje edhe pa praninë e prindit, gjë që është gjithashtu e kundërligjshme. E kjo nuk ndodhi vetëm nga UNMIK-u, por u krye edhe me ndihmën e disa individëve që thirreshin në emër të ligjit, duke abuzuar me ligjin dhe duke u shkaktuar vuajtje të pafund djemve më të mirë të Drenicës.

Për këtë pikë të rendit të ditës diskutuan edhe deputetët: **Fadil Demaku, Albin Kurti, Ahmet Isufi, Justina Shiroka-Pula, Rexhep Selimi, Sali Asllanaj, Berat Buzhala, Lutfi Haziri, Halit Krasniqi, Ganimete Musliu, Ramë Vataj, Blerta Deliu-Kodra, Arsim Bajrami, Valbona Dibra, Sala Berisha-Shala, Hydajet Hyseni, Haki Demolli dhe Bekim Haxhiu**, diskutimet e të cilëve janë dhënë të plota në transkript.

Deputetet Blerta Deliu-Kodra dhe Sala Berisha-Shala thanë se pjesën tjetër të diskutimit të tyre do ta dorëzojnë me shkrim.

Në fund të debatit, deputeti Ramiz Lladrovci e paraqiti tekstin e rekomandimit për miratim.

Në mungesë të kuoromit, kryetari dha pauzë deri në orën 14:00, ndërkohë kryetarët e grupeve parlamentare duhet të bëjnë konsultime shtesë lidhur me këtë çështje.

* * *

Pas pauzës, kryetari konstatoi se nuk ka kuorum për procedimin e votimit të rekomandimit të propozuar nga deputeti Ramiz Lladrovci.

Kryetari procedoi me pikën e dytë të rendit të ditës:

2. Debat parlamentar lidhur me faturimin e shpenzimit të energjisë elektrike për muajin janar 2013, sipas kërkesës së Grupit Parlamentar të Lidhjes Demokratike të Kosovës

Kryetari e ftoi përfaqësuesin e Grupit Parlamentar të LDK-së që, në cilësinë e propozuesit të çështjes, ta marrë fjalën.

Deputetja **Teuta Sahatqija**, në emër të Grupit Parlamentar të LDK-së, tha se faturat për shpenzimin e energjisë elektrike për muajin janar 2013 shkaktuan valën e pakënaqësive të qytetarëve, të cilat u shprehën nëpërmjet ankesave drejtpërdrejt në adresën e KEK-ut, por edhe nëpërmjet protestave, numri i të cilave po rritet me tendencë të vazhdimit dhe eskalimit.

Në adresën e Kuvendit arritën kërkesa dhe dokumente të ndryshme, nisur nga dokumenti nga ZRRE-ja, më 12 shkurt 2012, me titullin: Raporti i monitorimit të faturave të kryera nga KEK-u, dhjetor 2012 - janar 2013, raport ky i cili u dërgua si kopje fizike dhe elektronike drejtuar deputetëve të Komisionit për Zhvillim Ekonomik dhe Qeverisë dhe Bordit të KEK-ut.

Më 13 shkurt 2013 e morëm shkresën nga KEK-u si përgjigje ndaj raportit të monitorimit të dërguar përsëri në të njëjtat adresa.

Më 13 shkurt 2013, në adresën e kryetarit të Kuvendit, Kryesisë dhe kryetarëve të grupeve parlamentare erdhi letra publike nga organizatorët e protestave të qytetarëve, me të cilën kërkohej nga Kuvendi të merret me këtë çështje.

Këto shkresa na obligojnë që të përgjigjemi dhe të gjejmë zgjidhje për problemet dhe ankesat e qytetarëve.

Gabimet janë identifikuar, por duhet identifikuar gjithashtu pse kanë ndodhur ato, të merren masa ndaj atyre që i kanë bërë ato dhe të merren masa parandaluese që të mos ndodhin më në të ardhmen.

Në vazhdim, ajo u fokusua në përmbajtjen e raportit të parë të ZRRE-së, si dhe në përgjigjen e KEK-ut, e cila e demanton ZRRE-në dhe kërkon tërheqjen e deklaratës.

Në raportin e ZRRE-së për monitorim të faturimit nga KEK-u të dhjetorit 2012 - janar 2013 jepet shpjegimi i hollësishëm për bllok-tarifat e procedurave, dalin analiza detale të llojeve dhe gabimeve dhe konkluzioneve.

Më pas, deputetja Teuta Sahatqija i paraqiti shifrat lidhur me numrin e ankesave gjatë viteve, si në vijim: në vitin 2006, ka pasur 33 ankesa, në vitin 2007 - 116, në vitin 2008 - 572, në vitin 2009 - 318, në vitin 2010 - 243, në vitin 2011- 139, ndërsa në janar 2013 kemi 3 804 ankesa në adresën e KEK-ut.

Pakënaqësitë e qytetarëve kategorizohen në gabimin e leximit të njësorëve, zhvendosjen e tarifës së lirë në kohën kur është e pamundur të përdoret në amvisëri, si dhe në vendosjen e njësorëve elektronikë.

Ajo e kritikoi qëndrimin e ministrit të Zhvillimit Ekonomik lidhur me vendimin e ZRRE-së për t'i zëvendësuar njësorët elektromekanikë me ata digjitalë, me ç'rast blerja e tyre është kryer në mars 2012, ndërsa përfundimi i privatizimit të rrjetit është bërë në nëntor 2012, pra 6 muaj pas blerjes.

Më tej, ajo konstatoi se nuk është i vetmi problem KEK-u dhe leximi i njësorëve, por problem janë politikat qeveritare nisur nga shitja e aseteve dhe reflektimi i këtyre politikave në fryrjen e faturave, vazhdon me mungesën e alternativave të ofruara për zëvendësimin e ngrohjes me rrymë, me alternativa, ashtu si është projekti i kogjenerimit, i përdorimit të lëndëve tjera dhe mundësitimit që qytetarët të shpenzojnë më pak energji.

Në fund, ajo para Kuvendit paraqiti rekomandimet e propozuara dhe ftoi deputetët për miratim.

Në emër të Qeverisë së Kosovës, ministri **Besim Beqaj** tha se ministria në kuadër të kompetencave të veta i ka marrë të gjitha masat e duhura deri më tani, të cilat janë të sanksionuara me bazën ligjore dhe kompetencat, të cilat i ka Qeveria si aksionare në ndërmarrjet publike.

Dua të theksoj se Ministria e Zhvillimit Ekonomik është përfaqësuese e aksionarit në ndërmarrjet publike dhe si e tillë krijon politika zhvillimore për sektorin energjetik, por nuk merret në asnjë rrethanë në menaxhim të drejtpërdrejtë të ndërmarrjeve. Pra, çështja e kohës së faturimeve, çështja e tarifave, çështja e bllok-tarifave janë në mënyrë të drejtpërdrejtë kompetencë e Zyrës së Rregullatorit për Energji, i cili e aprovon planin e investimeve për KEK-un, në të gjitha investimet të cilat ata i specifikojnë një nga një dhe kjo bëhet një herë në vit për të gjitha investimet të cilat parashihen.

Më pas, ministri u fokusua në një kronologji të asaj se çfarë ka ndodhur lidhur me këtë çështje. Njëkohësisht, unë kam kërkuar nga Rregullatori që ta rishikojë procesin e bllok-tarifave, sepse një pjesë e gabimeve të cilat kanë ndodhur janë për shkak të bllok-tarifave, të cilat janë përcaktuar nga Rregullatori dhe vonesa në lexim ka qenë ajo e cila qytetarët i ka mbingarkuar me kilovatë për një periudhë të caktuar dhe realisht bllok-tarifa i ka futur në çmime më të larta.

Më tej, ai sqaroi se sot e kishte ftuar Komisionin Ndërmarrje Publike dhe mbi raportin e Rregullatorit, ne kemi marrë vendim që të kërkojmë nga Bordi i KEK-ut shkarkimin e drejtorit ekzekutiv të KEK-ut dhe këtë po e them, jo për shkak të asnjë të

pakënaqësie që ka ndodhur, sepse nuk kemi dashur të marrim vendim në bazë ad hoc, por ky vendim merret mbi vendimin, respektivisht konstatimin e drejtpërdrejtë të institucionit, i cili e mbikëqyr KEK-un nga aspekti i realizimit të detyrave të veta, a ka kryer apo nuk ka kryer, a ka pasur apo nuk ka pasur gabime.

Por, po e them, ne nuk kemi pasur mundësi të marrim masa konkrete pa pasur raport kredibil, i cili na ka mundësuar që ne të marrim në bazë të asaj që Rregullatori ka konstatuar se ka shkelje, ndërsa nga këndvështrimi ynë si Ministri e Zhvillimit Ekonomik, ne kemi konstatuar se bordi, përkatësisht drejtori nuk i ka respektuar dhe nuk i ka çuar në vend detyrat fiduciare të cilat i ka bordi, respektivisht drejtori menaxhues i KEK-ut.

Justina Shiroka-Pula, në emër të Grupit Parlamentar të PDK-së, tha se ky debat është shumë i rëndësishëm për qytetarët, ndërsa nuk është e arsyeshme të ndëshkohen inkasantët dhe të mos merren në përgjegjësi menaxherët dhe nivelet më të larta që lejuan mosefikasitetin në menaxhimin, e sidomos në periudhën e dimrit, në periudhën e tarifave të larta.

Mirëpo, mendoj se ky problem i ka rrënjët në një përpjekje dhe edukatë tashmë të krijuar brenda KEK-ut dhe në disa institucione tjera që ta bëjnë rrjetin e Shpërndarjes dhe Furnizimit sa më fitimprurës për investitorin privat.

Është momenti që ta analizojmë seriozisht në tërësi gjendjen dhe arsyen pse kemi arritur në këtë situatë pakënaqësie popullore dhe të marrim qëndrim ndoshta edhe për tërë procesin e privatizimit.

Ajo më pas tha se shpreh indinjatën për këtë privatizim të Distribucionit dhe Furnizimit që është model jo i mirë i privatizimit në dëm të konsumatorëve, pra një privatizim ndoshta më i keq se ai i Ferronikelit. Në atë kohë i falën resurset e Ferronikelit dhe tani po e falim rrjetin energjetik.

Me këto procese dhe transaksione jemi duke u treguar investitorëve seriozë privatë, përfshirë edhe ata evropianë dhe amerikanë se Kosova dhe asetet e asaj nuk vlejnë, se në Kosovë nuk ka kuadro profesionale, se Kosova nuk ka vizion dhe nuk strategji zhvillimore.

Ali Sadriu, në emër të Grupit Parlamentar të LDK-së, tha se do të flasë për disa nuanca tjera që nuk u thanë.

Po debatojmë për një artikull, i cili është artikull monopol, nuk e rregullon tregu, sepse nuk ka konkurrencë, është njëburimor.

Dhe, jo vetëm energjia, por edhe shërbimet tjera, të cilat janë njëburimore, është krejt normale që shteti duhet t'i ketë mekanizmat e vet që e rregullojnë menaxhimin dhe mënyrën e veprimit, duke nxjerrë akte ligjore, nënligjore në trajtimin e atyre temave.

Në këtë kuptim, shoqëria e Kosovës e ka Ministrinë për Zhvillim Ekonomik dhe brenda asaj Departamentin për Monitorim, pra ka objektiv monitorimin e kompanive publike sa dhe si veprojnë brenda kornizës të dispozitave ligjore të përcaktuara.

Pastaj, ai u fokusua në një nga raportet e Auditorit të Përgjithshëm, ku flitet për Ministrinë e Zhvillimit Ekonomik.

Problemet i kemi edhe te Zyra e Energjisë, e cila parasheh që shtrenjtimi i çmimit të energjisë elektrike të ndodhë në fund të periudhës dimërore, që konsumatori të mos e vërejë rritjen e çmimit. Shtrenjtimi i rrymës nënkupton shtrenjtimin e kostos të jetës, sepse e ka në të gjitha produktet. Prandaj, çdo shtrenjtim nuk duhet ta përcjellim me periudha, me faza po duhet ta trajtojmë me raportin e gjithëmbarshtëm, me koston e jetës, me mundësinë blerëse e tjera, pra ka shumë faktorë që duhet trajtuar.

Pastaj ai e kritikoi ZRRE-në për ngritjen e disa standardeve në nivelin e konsumit që i trajton me çmime të ndryshme, 200 wat, 600 dhe mbi 600, të cilat janë në kundërshtim me rregullat e tregut. Blerësi që blen sasi më të madhe, duhet ta marrë atë më lirë, e jo më shtrenjtë.

Visar Ymeri, në emër të Grupit Parlamentar të Lëvizjes “Vetëvendosje”, tha se sa u përket faturave të janarit tashmë është bërë e qartë për të gjithë që aty ka pasur keqpërdorime, qoftë të qëllimshme apo të rastësishme dhe këto keqpërdorime kanë ndikuar që këto fatura të jenë më të larta se sa që është dashur të jenë, gjë që e ka shtyrë një pjesë të konsiderueshme të konsumatorëve që të ankohen dhe të protestojnë për këtë çështje dhe kjo vjen, siç e ka shpjeguar edhe KEK-u, për shkak të kohës në të cilën është bërë leximi i shpenzimeve.

Ai në vazhdim foli për faktorët që e përcaktojnë çmimin e energjisë elektrike që i merr Zyra e Rregullatorit të Energjisë për bazë, e që janë: kostoja operative, kostoja e mirëmbajtjes, çmimi i importit të energjisë elektrike dhe po ashtu edhe kostoja kapitale. Në raportin e ZRRE-së është interesant se askund nuk përmendet apo të paktën të na jepet një shifër e aseteve të kompanisë për distribuim, të cilat do të duhej të ishin pjesë përbërëse e dokumentacionit të kësaj kompanie kur këta aplikojnë për rritjen apo zvogëlimin e energjisë elektrike.

Më tej, ai u fokusua në politikat e Qeverisë për energjinë elektrike dhe çmimin e energjisë elektrike, për të konstatuar se privatizimi drejtpërdrejt është i lidhur me nivelin e çmimit të energjisë elektrike dhe këtë e kemi parë në praktikën në të gjitha vendet, veçanërisht në vendet në rajon dhe kjo po ndodh edhe këtu në Kosovë.

Ai e kritikoi edhe çështjen e bllok-tarifave dhe deri në çfarë mase ZRRE-ja i konsideron këto bllok-tarifa të drejta dhe funksionale.

Në fund, deputeti Visar Ymeri theksoi se çmimi i energjisë elektrike në politikat publike të Kosovës nuk duhet të ndikohet nga nevoja e investitorëve, por nga mundësia e qytetarëve për ta paguar atë, për shkak se e dimë që edhe me këtë çmim që e kemi tash shumica e qytetarëve po kanë probleme ta pagujnë.

Teuta Haxhiu, në emër të Grupit Parlamentar të AAK-së, tha se ngarkesa që u është bërë qytetarëve tanë me rastin e faturimit të shpenzimit të energjisë elektrike për muajin janar 2013 është shumë e lartë dhe se për shkak të gabimeve teknike janë larguar njerëz të pafajshëm nga puna.

Zyra e Rregullatorit ka konstatuar se gabimet me rastin e ndërrimit të njësorëve janë shkelje, por këto gabime nuk kanë ndodhur vetëm për ndërrimin e njësorëve, sepse ka fatura të stërngarkuara edhe aty ku nuk janë ndërruar njësorët.

Ajo në vazhdim e kritikoi qëndrimin për mungesë kompetence të Ministrisë dhe të Qeverisë, në përgjithësi, në relacion me faturimin e shpenzimit të energjisë elektrike, ndërsa e shtroi

çështjen nëse e ka pasur kompetencë Qeveria nënshkrimin, siç tha ajo, për ta falur për 26 milionë euro Divizionin e Shpërndarjes dhe Furnizimit të KEK-ut.

Si pasojë e kësaj, jo rrallëherë ndodh që qytetarët, apo më mirë të themi konsumatorët, të mbeten edhe me ditë e me javë të tëra pa energji elektrike. Për këtë, askush nuk e çan kokën. Po si mund të ndodhë një gjë e tillë edhe 14 vjet pas përfundimit të luftës? Ku janë milionat që u investuan vazhdimisht në këtë korporatë? Deri më tani, menaxhmenti vendor servil i konsulentëve të dështuar përdori shumë forma për përmirësimin e rezultateve, që vazhdimisht shkonin në dëm të konsumatorit. Veç analizojini faturat, secila është e ngarkuar me 2,27 euro tarifë fikse. Kjo vërtet është e pakuptimtë dhe e papranueshme, tha ajo.

Myzejene Selmani, në emër të Grupit Parlamentar të Koalicionit Kosova e Re, tha se sipas Kushtetutës së Republikës së Kosovës mund të themi se ndërmarrjet publike janë nën menaxhim të politikave të Qeverisë së Kosovës dhe në këtë rast i kemi bordet, të cilat menaxhojnë me ndërmarrje publike dhe pronësia e ndërmarrjeve publike është në pronësi të Qeverisë së Kosovës.

Në lidhje me faturimin në muajin janar të vitit 2013 duhet të jemi transparentë para qytetarëve të Kosovës se ky gabim që ka ndodhur tani, ka ndodhur edhe në tre vjetët paraprake.

Që ta kemi një faturim dhe inkasim të mirë, menaxhmenti i KEK-ut pikësëpari duhet t'i zvogëlojë humbjet dhe me zvogëlimin e humbjeve edhe ngritja e tarifave të energjisë elektrike nga ZRRE-ja duhet të jetë më e vogël.

Më tej, ajo e kritikoi planin ABC, të vendosur nga Zyra e Rregullatorit të Energjisë, e cila ndëshkon konsumatorët, të cilët e paguajnë me rregull energjinë elektrike.

Ne si Kuvend duhet të kërkojmë nga ministri që në mënyrë urgjente të bëhen politika të sakta në sektorin e energjisë, ministri nëpërmjet Njesisë për Monitorimin e Ndërmarrjeve Publike duhet ta dijë performansën e KEK-ut dhe aty të jepet llogari.

Goran Marinković, në emër të Grupit Parlamentar SLS, tha se nëse do të gjykonim sipas shifrave të llogaritura për shpenzimet e energjisë elektrike për muajin janar, me të cilat janë ngarkuar konsumatorët, atëherë qytetarët e Kosovës i pret një periudhë e errët, pasi faturat e muajit janar janë trefish më të larta, në krahasim me ato të muajit dhjetor.

Në vazhdim, ai shfaqti brengën e tij, jo vetëm për faturat e muajit janar, por edhe për numrin e të punësuarve të pjesëtarëve të komunitetit serb në KEK, si dhe për borxhet e vjetra të qytetarëve ndaj kësaj korporate.

Më tej, deputeti Goran Marinković u fokusua në të dhëna tjera statistikore rreth borxheve e vjetra të qytetarëve, siç tha ai të komunitetit serb, ndaj kësaj korporate, me theks të veçantë në komunën e Lipjanit. Në lidhje me këtë çështje, ai tha se ka parashtruar pyetje parlamentare për ministrin e Zhvillimit Ekonomik, por theksoi se nuk ka marrë përgjigje.

Në fund, ai e shfaqti shpresën se kjo temë do të trajtohet në bisedimet ndërmjet Prishtinës dhe Beogradit, të cilat po zhvillohen në Bruksel.

Myfera Shinik, në emër të Grupit Parlamentar “6+”, tha se kohëve të fundit lëshimi i faturave me çmime të dyfishuara nga KEK-u i ka brengosur qytetarët, por edhe ne deputetët.

Duke e pasur parasysh gjendjen ekonomike të qytetarëve tonë, këto fatura janë shumë të larta. Në vazhdim, ajo i ftoi autoritetet e Ministrisë së Zhvillimit Ekonomik që t'i marrin masat e duhura në lidhje me këtë çështje, ndërsa nga punëtorët e KEK-ut që leximin e njehsorëve ta bëjnë me kohë.

Për këtë pikë të rendit të ditës diskutuan edhe deputetët: **Jakup Krasniqi, Hykmete Bajrami, Albulena Haxhiu, Xhevdet Neziraj, Emin Gërbeshi, Valbona Dibra, Nazane Breca, ministri Besim Beqaj, Afrim Kasolli, Muhamet Mustafa, Nait Hasani, Sali Morina, Zenun Pajaziti, Sabri Hamiti, Sadri Ferati, Haki Demolli, Arben Gashi, Ardian Gjini dhe Hydajet Hyseni**, diskutimet e të cilëve janë dhënë të plota në transkript.

Deputetët Hashim Deshishku dhe Bahri Thaçi diskutimet i dorëzuan me shkrim.

Në fund të debatit, deputetja Teuta Sahatqija, në emër të propozuesit të çështjes, e paraqiti tekstin e rekomandimeve për miratim.

Kryetari i sqaroi procedurat për formimin e Komisionit hetimor parlamentar, që parashihet me Ligjin për hetim parlamentar, nr. 03/L-176.

Nënkryetari i Kuvendit, Sabri Hamiti, propozoi që procedimi i dy debateve të shtyhet për javën e ardhshme.

Në fund, kryetari konstatoi se grupet parlamentare duhet të zhvillojnë konsulta shtesë lidhur me propozimin e rekomandimeve nga dy debatet parlamentare.

Kryetari e deklaroi të mbyllur mbledhjen e sotme në orën 17:50 minuta, ndërsa vazhdimin e saj e caktoi për të martën, më 19 mars 2013, në orën 10:00.

* * *

E martë, më 19 mars 2013, ora 14:00

Vazhdimi i mbledhjes plenare, të filluar më 15 mars 2013

Mbledhjen e drejtoi kryetari Jakup Krasniqi, ndërsa i ndihmoi nënkryetari Xhavit Haliti.

Kryetari e deklaroi të hapur vazhdimin e punimeve të mbledhjes plenare, të filluar më 15 mars 2013. Ai konstatoi se në sallë janë të pranishëm 78 deputetë me kartela elektronike.

Kryetari procedoi me pikat e rendit të ditës, si në vijim:

1. Debat parlamentar për rastin “Kiçina”, sipas kërkesës së deputetit Ramiz Lladrovci, i mbështetur nga deputetët nënshkrues

Kryetari tha se diskutimet për këtë pikë të rendit të ditës kanë përfunduar në mbledhjen plenare të mbajtur më 15 mars 2013.

Kryetarët e grupeve parlamentare gjatë ditës së djeshme, pra më 18 mars 2013, është dashur të kenë konsultime lidhur me këtë çështje.

Kryetari në vazhdim kërkoi deklarimin e kryetarëve ose përfaqësuesve të grupeve parlamentare.

Adem Grabovci, në emër të Grupit Parlamentar të PDK-së, propozoi që transkripti dhe procesverbali i mbledhjes plenare të Kuvendit të Republikës së Kosovës, të datës 15 mars 2013, lidhur me rastin “Kiçina”, t’u dërgohet institucioneve përkatëse, të cilat duhet t’i vlerësojnë diskutimet për këtë debat.

Arben Gashi, në emër të Grupit Parlamentar të LDK-së, tha se Kuvendi nuk është dashur të merret me këtë çështje.

Visar Ymeri, në emër të Grupit Parlamentar të Lëvizjes “Vetëvendosje”, tha se qëndrojnë prapa nënshkrimeve të dhëna në kërkesën për këtë debat. Ai kërkoi të hidhet në votim rekomandimi i deputetit Ramiz Lladrovci, i paraqitur në mbledhjen plenare të datës 15 mars 2013.

Daut Haradinaj, në emër të Grupit Parlamentar të AAK-së, tha se e përkrah kërkesën e kryetarit të GP të PDK-së, edhe pse nuk kemi asnjë tendencë për ndërhyrje në drejtësi.

Diskutimet e deputetëve Adem Grabovci, Arben Gashi, Visar Ymeri dhe Daut Haradinaj janë dhënë të plota në transkript.

Kryetari e hodhi në votim propozimin e lartpërmendur të deputetit Adem Grabovci.

Rezultati i votimit ishte, si vijon:

Për ----- 39,
Kundër ----- 8,
Abstenime ----- 8.

Kryetari konstatoi se lidhur me debatin e zhvilluar për rastin “Kiçina”, Kuvendi i Republikës së Kosovës mori këtë:

V E N D I M

Transkripti nga mbledhja plenare e Kuvendit të Republikës së Kosovës, e mbajtur më 15 dhe 19 mars 2013, lidhur me rastin “Kiçina”, t’u dërgohet institucioneve përkatëse, të cilat duhet t’i vlerësojnë diskutimet nga debati parlamentar.

2. Debat parlamentar lidhur me faturimin e shpenzimit të energjisë elektrike për muajin janar 2013, sipas kërkesës së Grupit Parlamentar të Lidhjes Demokratike të Kosovës

Kryetari tha se diskutimet për këtë pikë të rendit të ditës kanë përfunduar në mbledhjen plenare, të mbajtur më 15 mars 2013.

Kryetarët e grupeve parlamentare gjatë ditës së djeshme, pra më 18 mars 2013, është dashur të kenë konsultime lidhur me këtë çështje.

Kryetari, në vazhdim ia dha fjalën deputetes Teuta Sahatqija, në emër të propozuesit të çështjes.

Teuta Sahatqija tha se tekstin e rekomandimeve të dala nga debati i zhvilluar e kemi harmonizuar me rekomandimet e propozuara nga GP i LDK-së.

Ajo, në vazhdim, para Kuvendit paraqiti tri rekomandimet e propozuara për votim.

Në lidhje me propozimin e deputetes Teuta Sahatqija, kryetari kërkoi deklarinimin e kryetarëve ose përfaqësuesve të grupeve parlamentare.

Për grupet parlamentare u deklaruan: Adem Grabovci, në emër të Grupit Parlamentar të PDK-së; Visar Ymeri, në emër të Grupit Parlamentar të Lëvizjes “Vetëvendosje”; Burim Ramadani, në emër të Grupit Parlamentar të AAK-së; Myzejene Selmani, në emër të Grupit Parlamentar të Koalicionit Kosova e Re, si dhe Ismet Beqiri, Daut Haradinaj, Adem Grabovci, Jakup Krasniqi, ministri Besim Beqaj dhe Teuta Sahatqija, diskutimet e të cilëve janë dhënë të plota në transkript.

Në vazhdim, kryetari i hodhi në votim rekomandimet e propozuara të deputetes Teuta Sahatqija lidhur me debatin për faturimin e shpenzimit të energjisë elektrike për muajin janar 2013.

Rezultati i votimit ishte, si vijon:

Për ----- 35,
Kundër -----35,
Abstenime ----- 2.

Kryetari konstatoi se në bazë të nenit 51.6 të Rregullores së Kuvendit, kur kemi numër të barabartë të votave “për” dhe “kundër”, konstatohet se propozimi nuk është miratuar.

Kryetari i deklaroi të mbyllura punimet e mbledhjes plenare, në orën 15:05 minuta

Kryetari i Kuvendit

Jakup KRASNIQI

Procesverbalin e hartoi:

Drejtorja për Çështje Plenare dhe Procedurale